

Przyrodnicze podstawy opracowania optymalnej koncepcji zagospodarowania obszaru doliny Wisły na odcinku od ujścia Sanny do ujścia Pilicy (km 295-456)

Termin: 1999-01-01 - 2000-12-31

Kierownik: [Jan Marek Matuszkiewicz](#)

Wykonawcy: Alicja Breymeyer, [Marek Degórski](#), [Anna Kozłowska](#), [Joanna Plit](#), [Ewa Roo-Zielińska](#), [Jerzy Solon](#), [Jacek Wolski](#)

Instytucja zamawiająca: Hydroprojekt Warszawa, Okręgowa Dyrekcja Gospodarki Wodnej w Warszawie

(projekt zamawiany)

Projekt stanowił część przyrodniczą opracowania pt. "Koncepcja programowo-przestrzenna zagospodarowania doliny i regulacji Wisły na odcinku puławskim od ujścia Sanny do Pilicy". Uczestniczyło w nim 25 specjalistów, w tym 8 pracowników IGiPZ PAN.

Celem ogólnym opracowania była dokładna inwentaryzacja wybranych elementów przyrodniczych oraz prognoza przyrodniczych następstw realizacji zabudowy hydrotechnicznej według zaproponowanych przez Hydroprojekt wariantów, jako materiał dla opracowywanej oceny oddziaływania na środowisko, ze szczególnym podkreśleniem sytuacji konfliktu zamierzeń hydrotechnicznych z potrzebami ochrony przyrody określonymi aktami prawnymi.

Cel ten realizuje się poprzez:

- wskazanie na zmiany jakie z większym lub mniejszym prawdopodobieństwem zajdą w poszczególnych elementach przyrodniczych na całym obszarze lub na poszczególnych jego fragmentach (do odcinków 5-cio kilometrowych),
- waloryzację tych zmian z punktu widzenia zasad ochrony przyrody, ochrony różnorodności biologicznej i rozwoju zrównoważonego,
- wskazanie na możliwe zagrożenia dla układu ekologicznego doliny jako całości w bliższej i dalszej perspektywie czasowej,
- wskazanie miejsc (odcinków doliny) szczególnie wartościowych i zagrożonych degradacją w przypadku zamierzonych działań,
- wskazanie działań przewidzianych w proponowanych wariantach szczególnie niebezpiecznych dla układu przyrodniczego lub jego elementów,
- zestawienie przewidywanych konsekwencji przyrodniczych realizacji wariantów z podziałem na skutki negatywne i pozytywne oraz porównanie pod tym względem zaprezentowanych do oceny wariantów,
- zamieszczenie propozycji konkretnych lub ogólniejszych sugestii odnośnie planowanych działań dla wprowadzenia do koncepcji rozwiązań bardziej przyjaznych dla środowiska przyrodniczego,
- wskazanie na zagadnienie niedostatecznie rozpoznane dla rzetelnego podejmowania decyzji,
- wskazanie na zagadnienia szczególnie istotne dla przyszłych prac projektowych wynikające z rozpoznania przyrodniczego.

Zakres opracowania obejmuje odcinek doliny Wisły od ujścia Sanny do ujścia Pilicy, tj. od km 295 do 456. W przekroju poprzecznym zakresem opracowania objęto przede wszystkim obszar międzywala, w niektórych przypadkach także cały aktualny taras doliny oraz zbocza i fragmenty wyżyn lub wysoczyzn sąsiadujących na odcinkach przełomowych albo fragmenty dyluwialnych tarasów nadzalewowych na odcinkach pradolinowych.

Opracowanie zawierało następujące części:

- *Charakterystyka zróżnicowania typologiczno-przestrzennego roślinności rzeczywistej oraz rozpoznanie specyficznych siedlisk i ekosystemów (wraz z wykonaniem numerycznej mapy roślinności w skali 1:25 000)* - J.M. Matuszkiewicz, A. Kozłowska, J. Plit, E. Roo-Zielińska, J. Solon (Zakład Geoekologii IGiPZ PAN), P. Werner (Uniwersytet Warszawski).
- *Charakterystyka flory badanego odcinka doliny* - M. Kucharczyk (Uniwersytet im. M. Curie-Skłodowskiej w Lublinie).
- *Charakterystyka ichtiofauny* - T. Backiel, W. Wiśniewolski, I. Borzęcka, P. Buras, J. Szlakowski, M. Woźniewski (Zakład Rybactwa Rzecznego w Żabieńcu k/Piasieczna, Instytut Rybactwa Śródlądowego).
- *Charakterystyka fauny w zakresie wybranych grup ssaków* - J. Raczyński (Białowiecki Park Narodowy), Z. Gębczyńska.
- *Charakterystyka fauny wybranych grup bezkręgowców* - A. Sterzyńska (Muzeum i Instytut Zoologii PAN Warszawa).
- *Sprawność ekologiczna ekosystemów dolinowych* - A. Breymeyer, M. Degórski (Zakład Geoekologii IGiPZ PAN).
- *Charakterystyka awifauny* - M. Keller, D. Bukaciński, M. Piotrowska, J. Wójciak (Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, Warszawa).
- *Uwarunkowania wynikające z potrzeb ochrony przyrody* - J. Wolski (Zakład Geoekologii IGiPZ PAN) oraz I. Głowacka i A. Matuszkiewicz (Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej, Warszawa).
- *Synteza danych przyrodniczych i waloryzacja* – J.M. Matuszkiewicz, E. Gacka-Grzesikiewicz, J. Solon, M. Sterzyńska.
- *Prognozowanie zmian w środowisku pod wpływem wariantowych rozwiązań hydrotechnicznych* – J.M. Matuszkiewicz, Z. Gębczyńska, M. Keller, J. Raczyński, J. Solon, M. Sterzyńska, W. Wiśniewolski.